

Steinmetz Bella Kislányként

Belluska van a képen, Székpatakon [18 km-re Toplicától (Maroshévíztől) északkeletre]. '1913. július hó, két éves és négy hónapos' -- ez van a kép hátára írva. Imádtam a vizet, örökké a vizek mellett voltam. És nálunk, abban az időben tekenőben mostak. Nekem is csináltak egy ilyen kicsi tekenőt. A mosónők mindig feltűzték a ruhát, hogy ne vizüljön meg -- ez volt a szokás. És hát nekem is fel kellett. A kendő azért van a fejemre, mert kopasz voltam. Anyukának volt egy nem tudom, milyen ötlete, apukával mindig veszekedés volt, hogy 'Sűrű legyen a haja, és szebb lesz, és nyáron érje a nap a fejét, a fejbőrét is'. És ezért tettek kendőt a fejemre. De különben is tettek volna, mert a mosónéknak is volt. És ez egy kis patak és egy palló, és ott mosunk. De úgy látom, hogy fordítva

van a cipő felvéve, a jobbon a bal s a balon a jobb [cipő], nem? Na és a kötény, akkor ilyen divat volt: elől hátul egyforma volt, és ki volt hímezve. Apuka imádta ezt, ezt a képet. Egy ott állt az ő éjjeliszekevényén. Különbö is nagyon szeretett. Hat év korkülönbség volt a bátyám [1905] és énközöttöm. Nem akart anyám több gyereket, és ő már akkor olyan modern és ügyes volt -- pedig akkor még nem volt antibébi [fogamzástgátló tableta]. Apámnak kellett egy leányka. Anyám ellenállt hat évig, és aztán beadta a derekát, és állapotos lett, úgy születtem én hat év után. És akkor történt a balhé, mert állítólag öt kilós voltam és gyönyörű, és amikor apámnak a kezébe adtak, bement anyámhoz, és mondta, hogy 'Fiam, édes, hát ezzel a kínnal miért nem szültél még egy ilyen gyönyörű gyermeket?'. És anyám úgy megharagudott, hogy három napig nem beszélt. Mert három napig kínlódott. Volt egy bábaasszony falun, akiről a végén kisült, hogy nem is volt bábaasszony. Három napig kínlódott, de nem volt semmi probléma. Még mielőtt iskolába jártam, még nem tudtam írni-olvasni, de az apám megtanított a francia és a magyar kártyára. És dominózni, sakkozni. És hogy tudom a magyar történelmet, azt is apámnak köszönhetem. Ő nagy magyar volt. Játékokat hozott nekem a magyar történelemmel kapcsolatosan. Mikor meghallotta délben a Himnuszt a rádióban -- akkor még nem volt televízió --, akkor mindig hulltak a könnyei. Minden délben volt a Himnusz. Ő mindig olvasó ember volt, politizált, illetve a politikával tisztában volt. Mindig nagy Kossuth-párti volt apám, és ezért Pestről hozott olyan játékot, mint például egy kártya, volt benne vagy harminc-negyven darab, történelmi kérdésekkel. Mikor volt a mohácsi vész? Mit jelent az Aranybulla? -- és ilyenek, s a hátlapján megvolt a felelet. És ezeket nekem mind meg kellett tanulni, és időnként ő engem kikérdezett. És anyám meg adta a korom szerint a könyveket. Olyan könyvtárunk volt, hogy ma nyithatna egy kölcsönkönyvtárt. Azóta is újságolvasó vagyok, a mai napig is rendelem az újságokat. Szóval polgári családom volt. 1923-ban, tizenkét évesen kaptam egy rádiót, még fülhallgatója is volt, de nem emlékszem, mi volt a neve. Az én szobámban volt a rádió, és át volt vezetve a hálóba anyukáéknak is fülhallgatóval. De csak Pestet lehetett még akkor fogni. Telepes rádió volt, mindig fel kellett tölteni. Már én nem emlékszem, miket hallgattam, de biztos csak zenét hallgattam. Híreket? Kit érdekeltek akkor a hírek? Hogy apámék mit hallgattak, már nem tudom.